

Inițiativa legislativă privind Certificatul de Integritate necesită îmbunătățiri, semnaleză asociația Promo-LEX

Potrivit [Opinie](#) publicate de asociația Promo-LEX, există deficiențe privind recenta inițiativă legislativă care propune obligativitatea certificatelor de integritate, pentru cei care s-ar înregistra în calitate de candidați pentru o anumită funcție publică. Tradițional, asociația vine cu recomandări de îmbunătățire a cadrului legal.

Astfel, deficiențele țin de capacitatea de emiteră de către Autoritatea Națională de Integritate și efectele certificatului de integritate. Printre recomandările asociației se regăsește necesitatea stabilirii exprese în lege a caracterului public al certificatelor de integritate, dar și consolidarea capacității ANI de a procesa un număr impunător de cereri într-un termen restrâns.

Recomandarea Promo-LEX: Certificate de integritate online și crearea subdiviziunilor teritoriale pentru ANI

Simpla deplasare a zecilor de mii de persoane “la sediul ANI” poate genera numeroase deficiențe. Efectuând un simplu calcul, deducem că pentru a candida la funcția de deputat în Parlament la următoarele alegeri, cereri pentru obținerea certificatului de integritate vor trebui să depună cel puțin o mie de persoane. În acest sens, sarcina pusă pe seama ANI pare fi destul de mare, dictată în special de timpul scurt pe care îl va avea la dispoziție să proceseze toate cererile.

Această problemă devine una și mai complicată în cazul alegerilor locale generale. Dacă în cazul alegerilor parlamentare capacitățile de procesare ale ANI încă pot fi discutate, atunci în cazul alegerilor locale generale acestea sunt în mod evident insuficiente. O retrospectivă asupra alegerilor locale generale din iunie 2015 arată că au fost circa 68 mii de candidați la funcții publice electivă.

Prin urmare, recomandarea Promo-LEX consideră oportun și binevenit de a examina posibilitatea eliberării, sau cel puțin a depunerii cererii pentru certificatul de integritate în regim online. Acest fapt ar elimina necesitatea deplasării fizice la sediul ANI și a provocării blocajelor care cel mai probabil se vor forma dat fiind numărul foarte mare de potențiali solicitanți.

La fel, apare necesitatea instituirii subdiviziunilor teritoriale ale ANI care ar fi capabile să primească cererile solicitanților.

În căutarea efectelor juridice ale certificatului de integritate

Un alt exemplu privind neclaritățile inițiativei legislative ține de efectele juridice ale certificatului de integritate. În acest sens, din conținutul normelor existente și a celor ce sunt propuse spre adoptare nu este clar dacă certificatul de integritate este eliberat indiferent de informațiile deținute în el, ori, în cazul unui aviz negativ, acesta nu se emite.

Mai mult, legea nu stabilește care este forța juridică a certificatului, or, în răspunsul Comisiei Electorale Centrale la o contestație (din cadrul Alegerilor locale noi din 19 noiembrie 2017) aceasta a menționat că temei “*pentru respingerea înregistrării în calitate de candidat la alegeri nu servesc actele de constatare ale ANI indicate în certificatul de integritate, ci neprezentarea acestui certificat organului electoral, or menirea documentului respectiv este de a aduce la cunoștința publică informația despre candidatul în cauză.*”

În acest context, asociația consideră oportună prevederea expresă în lege a caracterului public al certificatelor de integritate. Este strict necesar ca alegătorul să aibă o imagine largă și clară asupra candidaților și nicidecum aceste certificate nu pot avea un caracter secret, de uz interinstituțional.

Recomandările asociației Promo-LEX

În scopul eliminării acestor și alte deficiențe semnalate în [Opinie](#) cu privire la certificatul de integritate, asociația vine cu un set de recomandări:

1. instituirea unui termen mai extins de valabilitate a certificatului de integritate, astfel încât să poată fi depus din timp;
2. depunerea cererii în format electronic, eliminând în așa mod necesitatea deplasării fizice la sediul ANI și a așteptării în rânduri, care cel mai probabil se vor forma;
3. ca și opțiune complementară depunerii în regim on-line, recomandăm admiterea posibilității depunerii cererilor prin intermediul unor persoane încredințate (în așa mod, pe lângă eliminarea necesității deplasării fizice, se exclude limitarea în dreptul de a candida a persoanelor aflate pentru moment în afara țării, fie au o interdicție temporară de deplasare);
4. instituirea subdiviziunilor teritoriale ale ANI care ar fi capabile să primească cererile solicitanților și astfel să diminueze sarcina care îi revine ANI în formula ei centralizată;
5. prevederea unor reguli stricte de colaborare dintre ANI și alte autorități ale statului în ce privește furnizarea de informații;
6. reglementarea detaliată a efectelor juridice ale certificatului de integritate;
7. reglementarea detaliată a procedurii și termenilor de contestare a certificatului de integritate;
8. examinarea posibilității de depunere a cererilor și chiar eliberare a certificatelor de integritate în mod centralizat, prin intermediul organelor electorale. Cu atât mai mult că o asemenea practică deja există;
9. transparența și caracterul public al tuturor certificatelor de integritate emise.

Pentru detalii, contactați-ne:

Emil Gaitur, comunicator Promo-LEX

Email: presa@promolex.md;

Tel.: +37369172642.